

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyilttér sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetői osztálya Budapest VII., Erzsébet-körút 41.

POLITIKAI HETILAP

Kisért a béke.

Kisért egy gondolat: a nemzetiségekkel való kibékülés gondolata.

Kipattant, elhallgatott, majd ismét fölmerült, megcáfolták s most meg már megint a felszinen lebeg.

Megteremtője a magyar politikai világ egy oszlopos embere, aki véleményét most is a követendő irányzat jellegével ruházta fel.

Szerinte tehát békét kell teremteni.

Ez az eszme, mint óhajítás, nem új. Amióta a nemzetiségi mozgalom az aktivitás mezejére lépett s amióta működésével elégedetlenséget, rendbontást s a társadalmi körök között is bizonyos feszültséget váltott ki: azóta az egyes botránycónikák nyomában mindannyiszor felmerült a béke gondolata is. Hiszen nem is olyan régen egyek voltunk még jó és balsorsban, sikereinkben, kudarcainkban, egyek voltunk érzésben, gondolkodásban s közös hazánk felvirágoztatására is egy volt törekvésünk, vágyunk s egyek voltak lépéseink is. Az elpártolt barát megnyerésére való törekvés mint óhajítás tehát régi, oly régi, amilyen az ő gyűlöletük odaát.

Tartozunk a történeti igazságnak még avval a kijelentéssel is, hogy aktiv kísérletek is történtek ebben az irányban, sőt már abban az időben, amikor a gondolatban, érzésben való különválás bölcsőkorát élte, a mikor az izgatás még vezérekben is igen szegény volt s amikor annak legnagyobb ellensége maga az a nép volt, amely ma már mégis követi őket.

Történtek tehát kísérletek annak a „békés megoldásnak” érdekében már jóval előbb, akkor, amikor a „endbontók csak mint kivételesedők

elszigetelten, teljesen önmaguk erejére utalva állottak velünk szemben. Történtek és — tudjuk — hogy sikertelenül.

És azóta sokszor.

A mai válságos helyzet mutatja az eredményeket.

És talán azért, mert a folyton kísérőt és egyre erősbödő béktülszónak hangulat elől a vezetőkörök nem tudtak kitérni már, vagy mert etől az irányzattól sokat vártak ők is: megszülettek a közelmúltban a nyelvrendeletek, a nemzetiségi nyelveknek nyújtott kivételes jogokkal és több olyan koncesszió, amelyek a mozgalmak első korszakában talán némi sikerrel is kecségtettek volna, ma azonban csak gyöngeségünket árulták el s arra voltak jók, hogy követelőzésükkel olyan térre lépjenek, ahol saját létünk, állami élet-erőnk veszélyeztetése nélkül többé nem kísérletezhettünk.

A fejlemények mutatják, hogy a nemzetiségi program az elért vívmányok hatása alatt nemcsak hogy nem csökkentette követeléseit, hanem ellenkezőleg: a tapasztalt engedékenység szintje veszedelmes arányokban bővült.

Avagy tudjuk-e, hogy mi mindent követelnek ma?

Egy tekintet arra a mozgalomra, amelyet a cseh-tót kulturális egység jelszava alatt megindulni láttunk — eléggé tájékozott bennünket.

Az az akció, amely az iparvállalatok, bankok és gazdaságok megszállásában fáradoz, amely a „megbízható” személyek kölesönös kicserélésében utazik s amelynek programjában már most is ott lebeg a törekvés a „magyar zsarnokoskodás, a magyar iga lerázására”, sokkal több, mint a

mennyit kulturális célok alatt érteni szoktunk.

De ennek a mozgalomnak minden tünete, minden jelensége, fejlődése, arányai s az eseményeket mozgató egyének közzismert fölfogásai, politikai hitvallásai, mind, mind sokkal messzebb nyúló célokat sejtetnek, semhogy azokkal szemben többé a békés uton való kísérletezéssel, jobban mondva az engedékenység lejtőjén sikereket remélni lehetne.

Nem lehet pedig azért, és egyedül azért, mert a nagyra nőtt nemzetiségi izgatásnak nincsen módunkban kínálni annyit, amennyivel az megelégednék. Az éhes Bucefalusnak étvágya nagy, azt cukorardabakkal kielégíteni nem tudjuk. Aki már életet, vért kíván, annak nem kell más csemege többé.

De már csak azért sem tanácsos a békekísérletekkel kacérokodni, mert a béktülszónak az engedékenységkel egy. És ha föltesszük, hogy a legújabb felmerült békeakció nem pillanatnyi fegyverszünetet, hanem a kérdés gyökeres megoldását célozza, úgy az a kölesönös megértés magyar részről a közeledésnek olyan nagy utját föltételezi, amilyen messzire ők távoztak el tőlünk.

S az engedékenység lejtőjén még azután sincs visszatérés többé. Ha már egyszer ráléptünk, a tehetetlen test mozgásával süllyedünk le rajta, még pedig egyenletesen gyorsuló sebességgel, mit a hasonlóan erősbödő nemzetiségi követelőzés fog meghatározni majd.

S ha már egyszer lejutottunk, akkor már a nemzetiségek hullámai össze is csaptak fejtünk fölött.

—ár.

Links Adolf
butorkereskedő és esztergályos
Turóczzsentsmárton, főtér
(Lówy Zsigmond mészáros házában).

*Szoba és konyhabutorok!
Háló- és ebédlő-szobák!*

Sootus-Viator (Seton-Watson) *előadása* Bécsben. A tót nemzetiségieknek egyik föllalvati informálójuk f. hó 17-én Bécsben a magyarországi tót nemzetiség elnyomásáról értekezett. Előadása elejétől végig alaptalan vádaskodás a magyarsággal szemben, mint akik — szerinte — iskolai, nevelési, közgazdasági, igazságügyi, a gyűllekezési és egyesületi jog tekintetében, valamint a választási- és sajtójog tekintetében is a tót nemzetiséget igazjuk alá hajtják.

A magyarokról mindössze annyit ismert el, hogy van költészetük, humoruk s továbbá, hogy van Kossuth Lajosuk és arany bullájuk is.

Aki bennünket ilyen jól ismer, valóban hivatott lehet a bíraskodásra.

Csehek a békekísérletekről.

A cseh-tót egység főszerve, a „Čas“ is tárgyalás alá vette a mi politikai körünkben fölmerült békés hajlandóságot. És fölülte tanulságos lesz a kísérletezőkre nézve megtudni, hogy ez a lap, mely a mi tót nemzetiségi mozgalmainknak is egyik fő-tényezője, milyen lekiésznylőn szól a dologról. Erdemléggel elbírálásra nem is tartja méltónak, megfontolás tárgyául egyáltalán nem akarja fölvenni s figyelemre is csak annyiban méltatja, hogy két sorban végez vele.

— Vannak — ugymond — ígérek, amelyek kötelezők, de vannak ígérek, amelyeknek csak a bolondok tudnak örülni.

Nem kell azt hinni, hogy ez a vélemény ennek a lapnak elszigetelt véleménye. Akik tudják, hogy ez a mi nemzetiségi igazításainkhoz legkö-

zelebb álló, azokhoz elválaszthatatlanul hozzáfórtott tényező, akik tudják, hogy ez a lap az, amely egyrésztől állandó harcot folytat a magyar állam és intézményei ellen, s amely másrésztől éber figyelemmel kísér minden tünetet, mely a tót nemzetiségi mozgalmakkal rokon s amely már ennek révén a tótok szemében nemcsak tekintélyé, hanem vezető szerepet vívó tényezővé fejlődött és végül, a kik tudják, hogy ez az a lap, amely az oly veszedelmes arányokat öltött cseh-tót egységnek legfanatikusabb hirdetője és szószólója: azok meg fogják érteni, hogy ez a két sor nem bizalmatlanság, mellyel az erősebb fél kínálását fogadni szokás, hanem merev visszautasítás, mely az erejében elbizakodott követelő fél hatalmának tudatából fakad.

Világosabban szólva, a lap a tót nemzetiségiek nevében azt a kijelentést teszi, hogy nekik az a helyzet, amit a magyarok által fölkinált békével elérhetnének — nem kell! Nem kell pedig azért, mert elbizakodottságukban ők saját erejükre támaszkodva többet, sokkal többet remélnek, mint amennyit a magyaroktól a békés megoldás útján elvárhatnának.

A dolog szinte úgy tűnik föl, mintha a cseh-tót egységnek nagyra nőtt igazgatásnak tartalókban olyan eszközei lennének, amelyekkel alkalomadtán kényszerhelyzetet is képes teremteni, olyat, amelyben a magyaroknak a megadásnál egyéb teendőjük már nem akad.

Szóval, a nemzetiségieknek, a tót nemzetiségieknek legalább a kérdések békés megoldása nem kell. Nem

kell engedékenység, nem kell egyezés sem; ők csak a megalkuvásra várnak.

És ha tulnan a hangulat ilyen, kit akarnak megkínálni békés hajlandóságukkal? És ha mégis, vannak-e eszközeink, amelyekkel úgy fűszerezük a nekik ma nem tetsző fözözet, hogy avval teljesen egyszerűsmerkorra megelégedjenek?

Vezetőcikkjeinkben a kérdésnek magyar szempontból való lehetetlenségét vitatjuk, itt a nemzetiségiek véleménye is ellene mond.

Mit akarunk tehát?

— dr.

Egy humánus intézmény története.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1903-ban siketnéma intézetet létesített Körmözbánya r. t. szab. kir. és főbányavárosban. Az intézetért Besztercebánya is versenyzett, de Körmözbánya polgármesterének buzgólkodása folytán megelőzte Besztercebányát.

Denikve, sok lótas-futás, könyörgő deputációzás és kecsgetető ígéretés után a miniszter Körmöcznek nyújtotta a palmát, amiért a város évi 2500 korona állandó segélyt, fűtést, világítást, tisztogatást, iskolai felszerelést és egyelőre ideiglenes helyiségben, később modern, a kor igényeinek megfelelő stb. új épületben lakást szavazott meg. Elhatározta egyuttal, hogy az intézet létalapjának biztosítása céljából 10 éven keresztül évi 1000 koronát helyez el kamatozólag.

Az intézet dolga az első két évben jól ment. A város által nyújtott 2500 korona nem volt ugyan elégséges a gyermekek ellátási költségeinek fedezésére, mert a gyerme-

T Á R C A.

Messina.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

Írta: Verner László.

Ezelőtt három évvel voltam Messinában. Utitársam jól ismerőse ennek a lapnak is, ámbár csak a nyolcadik oldalán kéri a közhűgő, a rekedtségben szenvedő olvasókat, hogy csak azt a pemefülcenkorkát vegyék meg, amelyre ez a szó van írva: Réthy. — Réthy Béla békésosabai gyógyszerész volt az utitársam, a legjobb és legszellemesebb emberek egyike, akiket az életben megismertem. Egy Lloyd teherhajón indultunk el. A szőke Adrián mentünk és a rozoga, öreg Adrián ültünk. De mindkét Adria jól viselte magát, a tenger is, a hajó is. Az alatt a hat nap alatt, amíg a kirakodó-berakodó hajóut tartott, a tenger oly szép sinea volt, mint egy fiatal leánynak márvány karja. Ezek a tengerhajók nem távol a partoktól igyekeznek céljuk felé, így Barletta, Molfetta, Ritontó, Bari és egyéb a fűszerkereskedők előtt ismeretes datolya- és mazsolaszállító exporthelyek úgy tünnek fel egymás után, mint a százházi hátsó függöny képeivel. Legtöbb ebből a szép képből az azurkék ég, melynek peremén a kis olasz városkák kupolás házai ugy festettek,

mintha festő festette volna oda őket.

Közöl voltunk az otrantói öbölhöz, amikor a világ legsivárabb tájéka tñnt fel előttünk: Calábria. Néhány hónap előtt itt volt a rémesen pusztító földrengés, mely átható fájdalom kitöréseivel betöltötte egész Európát. Részvétellel tekintettünk a sötétfekete sziklatömegekre s legalább a partoktól az az impresszióknak volt, hogy itt aligha vezett el emberi élet. — Hogyan is élhetne meg? Csak Szendrőtől délre, az Aldunán, a szeb partokon láttam életben ekkora sivrásókat. A vegetációnak sehol semmi nyoma, talán a partokon túl más világ van, mert itt a partokon emberi élet alig képzelhető.

A jóni tengernek neki vágra, a távol szemléletbe merülő barátom és én valami rendkívülitől megkapatva kiáltottunk föl:

— Micsoda rendkívüli hely lehet az?

— Ugy ill, mint trónuszán a király.

— Ez csak az Aetna lehet, — mondta a barátom.

— De hisz az lehetetlen, a messinai szorosba még csak 24 óra múlva jutunk. Ám semmi kétség, az Aetna volt ez a robusztus högyvirás 3600 méter magas ormával felnyúlva azokba a régiókba, ahol már még az örökszöld hazájában is csak hó van. S fenséges magasságában egyedülten pipázott az öreg. Alatta felhők kövályogtak, de az óriást az nem zavarta. Egy fölülte álló felhődarab-

nak küldözgette fűstjét, mely aztán a felhőszalonyokban vészelt el. És olvastuk a modern hangulatnak rontópáljában, a Bedekorkben, hogy a tisztelt öregnek kegyetlen tréfiá vannak. Hatszáz évvel ezelőt 400 fatut és éves döntőit romba, mikor a pipájára jobban rágyújtott. olvastuk a Baedekkert és elvonult lelki szemek előtt Herkulánus és Pompéi kétszázszoros nagyításában. Ily hangulatok között értünk a messinai szorosba, ekkor már a két fölnyelven, a eszmasarkon felülrít Reggio, a kedves Scilla, a tengerészek ismert régie mellett Messina. Valami sötét kód ereszkedett le. Olyan volt, mint egy özvgyi fátöl. Ez a rú feketeesség körülölelte Messina városát s alig láttunk belőle valamit, hiszen ugyis egy fölnyelven takarja el a kíváncsi idegen előtt. Egymásra néztünk.

— Mire gondolsz? — szóltam barátomhoz.

— Arra, hogy vajjon ez a főséges öreg — az Aetnára mutatott — nem süpri-e majd el sokadmagával meg a mi életünkben ezt a két várost?

Megdöbentem. Csodálatos: egyet gondoltunk. Ez a fekete kód, mely lassan széttérjengelt az egész öbölben, vajjon nem-e facies hippokratika? A halál jele. Nem tudtam akkor ennek a szomorú gondolatnak a hangulatából kiközkenni. Pedig az öreg Adria már fűttenyent és Déolaszország jellegzetes hangos zsviraja előretört a kikötőből. A földren-

kek 6 vármegye siketnémi közül válogattatván ki, ellátást és oktatást nyerne az intézetünk, ami évi 300 koronát igényel gyermekünkint. De a bányakincstár, Turóc vármegye és a jószílvú adakozók támogatása lehetségesé tette a 12—27 gyermek eltartását. A növendéklészám azonban 1907-ben már közel 50 volt és a természetes fejlődés folytán évről-évre több lett. Az intézet ügyeinek vezetésére szervezett felügyelőbizottság már nem volt képes előteremteni a növendékek ellátására szükséges anyagi fedezetet. (Az állam csak a tanárok díjazásáról gondoskodik.) Megkezdődött a lértét és a jövő biztosítására való küzdelem.

Zólyom vármegye közönsége ismét örintkezésbe lépett a miniszteriummal és 28,900 korona évi hozzájárulás biztosítását helyezett kiltatásba, ha az intézet Körmöcbányáról Besztercebányára helyeztetik át.

Az a kérdés merült fel önként, mért nem létesített Besztercebánya siketnéma intézetet tekintet nélkül a körmőczi? Az intézetek a tardsadalom támogatására lévén utalva, a miniszter nem engedélyezhet 2 ily közeli városban azonos célú intézményt, mivel egy megingatná a másiknak létalapját.

A miniszter hajlandó volt már az intézet Besztercebányára helyezni, midön elő állott ismét Körmöcbánya és az 1907. évi május hó 6-án tartott városi közgyűlésben majdnem egyhanguan elhatározta, hogy:

1. feltétlenül ragaszkodik az intézet ittmaradásához;

2. az intézet jövőjét biztosítandó, évi 20,000 (harminezzer) koronájig terjedhetőleg kötelezettséget vállal az összes fedezetlen kiadások fedezésére;

3. az intézet számára 100,000 koronán felüli költséggel, egy a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő intézeti épületet emel.

gés nemesak 150000 embert tett hajléktalanná, hanem a nagy olasz kikötők számát egygyel apasztotta. Sohasem felejtöm el az öszvérfogatok százeit, a málhahordók sürti és piszkos tömegét, a parton ögyelgő fényes reverendákba (a fényesség az öregség és luzamos használat következménye volt a reverendákon) kiöltözött piros, rózsaszín, fehér harisnyákban lévő papok nagy csapatait, melyekkel — ugy vettem észre — Délolaszország a kelleténél többel van megáldva.

A mi hajónk deszkát és épületfát rakott ki, amely valahol a csiki havasokban termeltetett, — volt néhány óránk s elhatároztuk, hogy megnézzük a várost, mely nemesak azért érdekes, mert általában minden siciliiai város: nyüzsgő, eredeti, lármas, rendkívül izgatott, meglehetősen piszkos lakosai nián; hanem érdekes a XVI. századból való Angelo Montorsoli által készített közkutjáról, mely szobrokkal és reliefekkel ékes. Igen szép látnivalónak ígérkezett a 900 esztendő Annunziata dei Catalini normann templom, a máltai lovagrend háza, mely ma profekturálul szolgál és melyről a lapokban olvassuk, hogy elég épen maradt. Hanem a többiek? Romhalmaz és szometléppé vált. A hajból ki lépve, megindultunk a városba. Néhány piszkos albergő volt mindössze a parton s az egyikből két gyanus siciliiai betörő férközött hozzánk, sugdosva, jelentősen pislogva öszz,

Természetes, hogy oly nagylelkü ajánlat után a miniszter ölyönt kellett hogy adjon azon városnak, melyben az intézet már tényleg 4 év óta fennállott.

Az intézet anyagi jólétben folytatta tehát áldást terjesztő működését, mellyel sok szerencsétlen szülő szeméből fakasztja a hála és az elismerés könyvét. Az intézet felügyelőbizottsága öszszeállította a költségvetést és a hiányzó öszzegét és 1908. évben 9070 koronát a város pénztárából háborítatlanul fedezte. A dícsőség azonban nem tartott soká. Az intézetet, melynek a polgármester volt annak idején a legerőszakosabb és legelszántabb harcosa, most egyszerre mellözretni kezdte s a városi tanács egyrésze pedig egy állította a közönség elé e humánus alkotást, mint a *fizetésrendezés* legfőbb akadályát. A polgárságot pedig eközben nem felejtették el izgatni a közösi pótdó rémével.

E rémmel indult neki a polgármester nagy feladatának, hogy a városnak az intézet segélyezése ügyében 1907-ben hozott majdnem egyhangu határozata revizió alá kerüljön.

A felügyelőbizottság által 1909-re megállapított költségvetést már kikezdte a város pénzügyi bizottsága. Megecsét az a furcsaság, hogy a város polgármestere, ki a felügyelőbizottság elnöke és így az intézet költségvetésének megállapításában aktív részt vett, a pénzügyi bizottságban, elnöki minőségében megtámadta az önnagya megállapította költségvetést, melyet annak idején, ha kifogása volt ellene, elnöki tekintéllyel folytán a maga szájaize szerint állapíthatott volna meg, vagy legalább is megfelelezhette volna a miniszterhez.

A város 1908. évi december 21-iki közgyűlése tárgyalván az intézet 1909. évi költségvetését, abból a pénzügyi bizottság javaslataira 4000 koronánál töböt törlt, holott ehhez joga nem volt, miután a 30,000 koro-

náj terjedőleg vállalt kötelezettségét az 1909-re megállapított és a várost körülbe fedezetlen 12000 korona meg sem közelítette.

Jellemző, hogy oly tételek törlöltek a polgármester ur javaslatára a közgyűlésben, melyeknek költségvetésileg való biztosítását ö a felügyelőbizottságban követelte és melyek az ö egyenes kívánságára állítottak be az intézet költségvetésébe.

Megjegyzendő, hogy az intézet költségvetésének megváltoztatásához sem a pénzügyi bizottságnak, sem a városi közgyűlésnek joga nem volt. Mert az intézet létesítések megállapított és miniszterileg jóváhagyott felügyelőbizottsági szabályzat egyenesen kimondja, hogy az intézet költségvetésének megállapítására a felügyelőbizottság illetékes és mint minden határozata, ugy a költségvetés is a vállás- és közköztatásügyi m. kir. miniszterhez terjesztendő fel jóváhagyás végett.

A város közgyűlése, hóvá a felügyelőbizottság által szabályosan megállapított és miniszterileg már jóváhagyott költségvetés csak azért terjesztetett be, hogy a fedezetlen költések tekintetében tájékoztatassék is, azt a jogi abszurdumot követte el, hogy felbírálta — mint elsőfoku hatóság — a legnagyobb felelőbeszi hatóság: a miniszter által jóváhagyott határozatot. Ugyan, hol voltak most a város jogászai?

De a közgyűlés még tovább ment. Elhatározta ugyanis, a híres 86. számú 30,000 koronás határozat revidelésát. A revizió az 1909. évi január hó 21-iki városi közgyűlés napirendjére tűzetett ki.

A józan elemek intő szava hiába való volt. A január 22-iki közgyűlésen megtörtént a revizió. A polgármester referálta az ügyet. Javaslata a következő volt:

1. A közgyűlés hatályon kívül helyezi az intézet segélyezése ügyében hozott 1907. évi 86. számú határozatát.

2. Felajánl az intézet segélyezésére évi 3000 koronát. (Tehát a 30,000 a nagy hidegben 3000-re olvadt.)

3. Felajánl a miniszternek ingyen egy telket, melyre intézetet építhet. (Kétszer is írásbeli kötelezettséget vállalt a város, hogy maga építet.)

4. A miniszter a várossal szemben fentiekben kívül semmiszerit követébit nem támaszthat.

5. Az intézet csak externátus lehet.

Hiába mutattak reá a város legelőköllőbb számottevő polgárai arra a szégyenletes tényre, hogy határozat elfogadásáva a város komolysága tételik kockára. Hiába állították oda azt az ö szegény esáladót, ki a növendékek eltartásából tengeti életét. Hiába hangoztatták a város visszafelzöldését, mely az intézet elvtelve folytán végső eredményében legalább évi 120,000 korona forgalmat veszít el. A tanácsnak revizió kellett és lett revizió.

Érdekes és jellemző tényéket kell felemliteni, hogy a tanács javaslatára 23, ellene 16-an szavaztak, s így a polgármester javaslata öriási agitáció mellett csak 7 szótöbbséget kapott.

Meg lett a revizió! Megbíztaék a polgármestert és a városi aljegyzőt, hogy e dícső határozatot személyesen vigyék el a miniszterium gyógypaedagógiai ügyosztály vezetőjéhez. No hát csak menjenek! Az a tetőtől talpig szivember, az a tetőtől talpig ur nem fog töböt szóba állni a követ urakkal.

— semmi esetre sem volt kedvünkre a két vad idegennek a társasága.

Visszatértünk a hajóra s megkérdeztük az öreg kapitányt, hogy mit gondol, a két gyanus alak mit akar velünk? Az öreg a következőket felelte:

— Ha jöt akarnak, maradjanak vsztoz. Az egész városban nincs mit látni. Csináljunk egy preferánstoz.

Igy maradt el Messina megtekintése s így nem fogjuk mi látni töböt az életben Angelo mesternek gyönyörtől kúját, ha csak az a esodálatos erő, mely az olaszokban régi történelmi hagyományai iránt van, nem képesíti öket az egész világ felzöldölő áldozatkészségével mindent ugy nem restaurálni, mint a rettenetes katasztrófa előtt Messina állott. Mert századok patináját ugy visszaadni unjon készült alkotásoknak — mesésen tudják az olaszok.

Egy kétségtelenül fulhaladott kérdés. Az egyeztetesen, hogy Messina alatt hiába háborog még máig is a föld és hiába üjszgeti öket, mágis ott fog fölötlni, ahol ezéltöt állott. És ha ezt így motivalják: Minden 300 esztendőben bolondul meg méhében az öreg föld. Nem lehetünk oly érzékenyek, hogy ö generáció kereskedelmi boldogulásáért fel ne áldozzuk a hatodikat. Biz ez cinikus dolog, de a nemzetgazdaság efféle elvekkel dolgozik.

Mert az még sem járja, hogy egy város egy változása határozatait, mint más ember a szentesy ruháját. Ez nem komolyság.

Igy jutott el a Felvidék egyetlen nagyobb humanus alkotása Kormözbánya jövőtől a csodáig. A miniszter azonban tudni fogja, hogy mit tegyen! Meg kell menteni ezt az intézetet attól, hogy a lét és nem lét határai közt vacilláljon.

Rá kell bízni oly városra, mely az intézmény áldásait, kellőleg meg is tudja becsülni.

—y—

Válasz egy érdeklődőnek.

— Levél a szerkesztőhöz. —

A „Felvidéki Híradó” jan. 24-iki számában a znióváraljai elemi népiskola felől érdeklődőnek első állítása, hogy Znióváralja van egy községi elemi népiskola, a tényállásnak nem felel meg, az évszázadok óta tisztán római katolikus jellegű. Midőn 1868-ban a törvényhozási jogot adott a községeknek, hogy tisztán felekezeti jellegű iskoláikat továbbra is a község terhére fenntarthatassák, vagy nem, a znióváraljai községi tanács határozata szerint az iskola amint is római kath. maradt, és az ma is, amint azt a nagy, olvasható betűkkel festett tábla hirdeti minden látónak. A másik állítása is téves. Az iskolaszék mandátuma nem 1908. végén járt le, hanem 1909. jan. 17-én, mert 1906. jan. 17-én lett megerősítve teljes három esztendőre. Ugyanakkor történt intézkedés az új választásra névre is, természetesen a templomban, és nem dob utján, amint azt a miniszteri jóváhagyással bíró iskolaszéki szabályzat előírja.

A községi előjáróság is tudomást szerzett felőle, lévén katolikus, s mint mindig, akkor is a templomban. A községnek van köze az iskolához. Először is, amint a cikkirő helyesen mondja, a fenntartásban, bár az nem 4000 korona.

Másodszor: a község zöme, a katolikus nép választott iskolaszéke által széles hatáskörű ellenőrzést fejt ki. Olyan abszurdum, hogy csak a tulnyomó vallásfelekezet gyakorol jogot, van egyebütt, az evangélikus, református stb. felekezett iskoláknál is, amely abszurdum felől az alaposan és illetékes helyen érdeklődők nem egyszer miniszteri kikötötásban részesültek. Az sem helyes, hogy a más vallásnak a községi terhek nagyobb részét viselik, mert a tulnyomó többség a katolikusok. Tessék megállapítani, van-e nagyobb abszurdum, mint ilyen közmert és világos törvényi rendelkezéseket nem tudni? Hogy az érdeklődő máskor okosabb forrásból szerezzen alapos értesülést, már az ő érdekében is tanácsolja neki egy:

Még jobban érdeklődő.

HIREK.

Kinevezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Borbély Kálmán* címzetes műszaki tanácsos valóságos műszaki tanácsossá nevezte ki.

Szabadságolás. Vármegyénk alispánja *Rakovszky Iván* dr. megyei aljegyzőnek február 1-ével kezdődő három heti szabadságot engedélyezett.

A turócszentmártoni műkedvelők hangversenyüket ma délután 5 óra körül rendezik az állami iskolák tornatermében. A műsor a következő: 1. Flotow F.: „Martha nyitány”. 2. Schumann R.: 132. mű. Hármass zongorára, sípra és mélyhegedűre. Előadják: Andalits Irma, Martincsek Károly és Boldis Dezső dr. 3. Szasskovszky: „Magyar népdal-egyveleg”, éneki: a magyar daloskör. 4. Schubert F.: „A vándor”, „A hasonmás”. Schumann R.: „Nem értem, lehet-e hinni...” Éneki: Fischer Irén. 5. Kling: „Waldteufelien”. 6. Bayer F.: Egyveleg a „Babatündér” balletből. 7. Magánjelenet. Előadja: ifj. Józsa Mihályné. 8. Weber K. M.: Hangversenydarab 71. mű. Zongorán négykézre játszik: Andalits Irma és dr. Lax Ernőné. 9. Wieniawski: Legenda. Hegedűn játsza: Löwy Kornél. Kiséri a zenekar. 10. Bizet Gy.: „Carmen ábránd”. Az 1., 5., 6. és 10. számokat a zenekar adja elő. A műsor egyes számainak összcéllátása már magában is biztosítja a műszerető közönség zenei élvezetét. Az egyes számok teljesen kidolgozva várják az előadást. A zenekar 4 száma közül a nyitány és a Carmen-egyveleg a komolyabb irányt akarja szolgálni, míg a Babatündér és a Waldteufelien a könnyebb zene kedvelőit kívánja gyönyörködtetni. Két utóbbi csupa merő fulbemaszó táncmelódia. A Schumanntrio és a Weber-zongora koncertdarab teljesen klasszikus művek, mindamellett bájos dallamaikkal a laikus fülnek is tetszetősek. Az énekszámok mindegyike szintén egy-egy gyöngyszeme a dalközményeknek, amelyek a kidolgozott szép előadásban okvetlenül nagy tetszést fognak kelteni. Wieniawski legendája a halhatatlan mesternek egyik legszebb romantikus alkotása. Lassu tételnek bánatos melódijai, középső gyorstételnek zsinodus harmonizálása nem maradhat hatás nélkül. A vidám magánjelenet alkalmas pihenő lesz a zeneszámok között. Újból felhívjuk közönségünk figyelmét arra, hogy derék műkedvelőinknek ez lesz az évadban utolsó fellépése. Méltán megérdemlik, hogy sok farsangosuk jutalmát a közönség tömeges megjelenésében elnyerjék. A helyárak is olyan alacsonyak, — 1 kor. — hogy mindenkinek lehetővé van téve a megjelenés. Az idő is rendkívül alkalmas, mert 8 óra körül már véget ér a hangverseny. Reméljük, hogy a hangversenyen az egész művelt társadalom találkozni fog.

Szerkesztőváltozás. A „Zólyovvármegyei Hírlap” szerkesztője, *Nádasy Ferenc* elhalálása óta *Korcsák Pál* vállalta a felelősséget. A „Zólyovvármegyei Hírlap” legutóbbi száma tudatja, hogy laptszám feltehető szerkesztője *Szaóbcz Ferenc* lett.

Vármegyebál. A 29-án, szombaton megtartott vármegyebál nyitotta meg Turócszentmártonban az idei farsangot. Ha a folytatás olyan lesz, mint a kezdet, úgy farsangoló hölgyeinknek az idén épséggel nem lesz oka panaszra, mert ezen az első bálán a rendezőség és a táncosok ugyancsak kitettek magukért és a táncosnőket úgy kapkodták, hogy azok bizony nem maradtak tilve egy perere sem. 9 óra felé kezdett gyülekezni a társaság a vármegyeháza nagytermében és 1/10-kor már megindult a tánc. A bálon talán kevesebben jelentek meg, mint vártuk volna, de a jelenlevő publikum kedélyességéből ez mitsem vont el a szinte mondhatjuk, hogy kevés

bálon látunk olyan osztatlan jókedvet, mint ezen. A táncosok éjjel után öt óráig, mint vacsorához, amelynek befejezte után a tánc a hajnali órákig folytatódott. Amint halljuk a bál anyagilag is jól végződött s mintegy 200 korona jut jóvedelemként a F. M. K. E. pénztára javára. Felléptek a következők: *Justh Ferenc*, báró *Révay Gyula* 20—20 koronát; *Graber Miksa* és *Fia*, *Ujhelyi Attila*, *Jausz Sándor*, *Michnik Gyula*, *Matejcek Ferenc*, *Kohn Hugó*, *Náthán Henrik*, ifj. *Justh György*, *Rakovszky Iván* dr., *Dusobek János*, *Strelinger Henrik*, *Kuffer Zsigmond*, dr. *Szolárik Vilmos* 10—10 koronát; *Pécs Dezső*, ifj. báró *Révay Gyula* 8—8 koronát; dr. *Zányi Kálmán* 6 koronát; *Borbély Kálmán*, *Michnik Vilmos*, dr. *Lax Adolf*, dr. *Lax Tivadar*, *Buchler Armin*, dr. *Bulyovszky Miklós*, *Kovács István*, *Epstein László*, *Lövinger Armin*, *Toperczer Sándor*, *Kontsek József*, dr. *Lencsés János* 5—5 kor.; dr. *Milch Gyula*. *Gerő Virgil* 4—4 koronát; *Kellermann Gyula*, *Plachy Tamás*, *N. N.*, *Löwy Mór*, *Ivanka Zsigmond*, *Folkusházy Zoltán*, *Patsch Béla*, *Gáfor Dezső*, dr. *Haáz Simon* 3—3 koronát; *Szeppelföld József*, *Roll Béla*, *Dávid Károly*, *Cserei Emil*, *Grósz Samu*, *Blaho Samu*, dr. *Haas Zsigmond*, *Martin Imre* 2—2 koronát; *Steiner Samu* 1 kor. Jegyjüket megváltották: 5 koronával *övez. Moszkói Ferencné*, 2—2 koronával dr. *Raisz Béla*, *Bindfeld Armin*, *Ormai Árpád*.

Támadás az utón. *Gasa Zsófia* rutkai lakos, házi cseléd, bevásárlás végett este 7 óra körül *Ruttká külső részéből* a községbe törekedett. Az elhagyott utcán alig két néhány lépést, midőn a sötétben három ember egyszerre rátámadt, lotoportok az árokba s tüllegni kezdtek. Az leány azonban nem vesztette el lélekléleletét, segítségért kiabált. A támadók megfélemlítve a leány lármájától, eliramodtak. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

Farsang. F. hó 13-án és 20-án közönségünk újabb vigalmakra készülhet. Az első a korcsolyázó-egylet, a másikat a helybeli összes tisztviselők rendezik, ott *Petrás Mihály*, itt *Akantisz Ödön* buzdoklásával. A tisztviselők táncmulatságát 20-án tartják meg. A rendezőség a következő: dr. *Rakovszky Iván*, dr. *Boldis Dezső*, *Buoc Károly*, *Martin Imre*, dr. *Záthureczky Miklós*, *Heiser Jenő* *Jakubovics Leó* és *Fenyő Sándor* É a vármegyeháza nagytermében tartatik meg. A korcsolyázó-egyletmulatsága a tornateremben tartatik meg. — A szervezett munkásság február hó 13-án, — a kereskedelmi alkalmazotkat pedig február hó 27-én rendeznek a „Dom” nagytermében táncmulatságot.

Petőfi és a bécsi magyarok. Örvendezve tapasztaljuk, hogy a legnagyobb kultúrultusa betűli a sziveket. Szoklatan nagy számban rendeznek mostanában *Petőfi* matinékat. Előjár *Petőfi* műveinek népszerűsítésében a *Petőfi Társaság* tisztelőbeli tagja, *Jászai Mari*. Ujabbán mint értesülünk, a bécsi magyar egyetlet elnöke *áporci Regenerhardt Ferenc*, továbbá ennek a körnek lelkes titkára, *Riszner Kázmér* udvari titkár tették magukévá a *Petőfi Társaság* által létesítendő *Petőfi Ház* ügyét. A két lelkes magyar *Szilvárszai* mozgalom indult meg, hogy a bécsi magyarság a *Petőfi Ház* létesítésének céljaira minél *Iszələbb* kört akcióba kezdjen. Meg akarja a bécsi magyarság mutatni, hogy bár élethivatása idegenbe vonja, szívében első helyet foglal az a magyar lantos, aki a hazaszeretőinek

Tírteusza volt. Teljes elismeréssel kísérik a mozgalmat indító bécsi magyar urak fáradozását s igaz szívvel kívánjuk, hogy a költő muzeumának szépségéhez jelentékeny anyagi erővel siessenek testvéreink.

Riadalom a helybéli állomáson. Balogh László állomásfőnök az elmúlt vasárnap éjjel észrevette, hogy valaki az állomás-épület előtt elfutott peronfedelzeten járálk. Utána nézett a dolognak s látta, hogy pöröre voltaközve, egy ember sétálgat a dermosztó hidegben s még egy meztelen lábú gyermeket is vezetget a fagyos bádögfedelzeten. Az állomásfőnök kinyitva az ablakot, megszólította a folyton lármázó alakot. A kapott zavaros feleletéből azután megállapította, hogy egy szerencsétlen őrtüllet van dolga, aki a lépcsőház ablakán keresztül jutott a peron fedelzetére. Az állomásfőnök szíve megégett az őrtüllet járkáló és keservesen sídógáló gyermekek s mindkettőtök becsalta a nyitott ablakon keresztül a szobába. Innét azonban az ember nem akart távozni s annyira kezdett dühöngni, hogy a főnök kénytelen volt csendőrkért küldeni. Ezek azután lefűtötték a dühöngőt s megállapították, hogy az illető *Strapez* János kislelmei illetőségű lakos s hogy delirium tremensben szenved. A dühöngőt őrizetbe vették, a kis gyermekhez pedig orvost hívtak, mert a rettenetes szőbe kőben lábai teljesen ellágytak.

Sikasztó cseléd. Záborszky Sámuel zábori lakos panaszt tett a helybéli járás-bírósnál, hogy *Vlach* András volt cselédje a fogdjaira bizott 70 korona eliskasztása után megszökött. A csendőrség a megejtett nyomozás után az iratokat átadta a járás-bírósnak.

A halott rablól. Míg a múlt év augusztus havában történt, hogy *Debnár* János 88 éves dolina lakos felesége született *Záborszky* Mária elhalt. A meghalt asszony roppant takarékos volt s így nagy szegénység mellett is öszekuporgatott 1800 koronát, melyet a töröcszentmártoni takarékpénztárban helyeztet el. Az özvegyen maradt öreg ember tudott a betéti könyvekről. Nagy meglepésére azonban, a betéti könyveknél, midőn ezt néhány hét múlva kereste, csak hült helyét találta. Rögtön bejött Töröcszentmártonba s megkérte a takarékpénztár igazgatóját, hogy a könyvekre fizetéseket ne eszközöljön. A bejelentéssel azonban már elkésett, mert az igazgatóság kijelentette, hogy a könyvekre már három ízben, összesen 1500 korona erejéig már is teljesített fizetéseket. Az öreg ember sirva panaszolta el nagy baját a csendőrségnél, ki azután hosszas nyomozás után lelepte a tolvajokat. A lopást *Jeszenszky* János és felesége, továbbá *Feja* Emliné követték el. A bűnösöket feljelentették az ügyészségnél.

Halálos szerencsétlenség. A folyó hó 25-én éjjel a rákóprébói vasuti állomáson halálos szerencsétlenség történt. Egy szegény munkást gázolt agyon a vonat s testét a szó teljes értelmében a felismerhetetlenségig összemarcangolta. A szerencsétlenség, szemtanuk bementása szerint, a következőképp történt: A 307. számú személyvonat szabályszert elindulása után egy ember ugrott ki a kocsii felhágójára s először néhány csomagot dobott le a pályaudvarra, azután pedig maga akart leugrani a már erősen mozgó vonatról. A munkáskiszézés szerencsétlen ember azonban

a lépcsőn megcsuszva, elvesztette az egyensúlyt s fejével egyenesen a kerekék alá bukott, melyek koponyáját szétmorzolták. A szolgáltatott tevő tisztviselő nyomban bejelentette a szerencsétlenséget a hatóságnak, mely a folyó hó 27-én még is tartotta a szokásos hulla-szemelét. Az állomási személyzet véleménye szerint az elgázolt ember valószínűleg azt hitte, hogy tulmott utazási célja állomáson s félálomosan kiugrott a vonatról. Mint hírlék, a munkás *Büchler* Ármin töröcszentmártoni faterkoskedő munkásai közül való volt. A személyazonosság megállapítása folyamatban van.

Házassulandók figyelmébe ajánljuk ama fontos körülményt, hogy *Suehla* János töröcszentmártoni jóhírű butorkereskedő és kárpitos cégnél a legkitűnőbb minőségű cseresznyefa, tölgyfa, cserfa, mahagóni, palliserend stb. mátt és politurós butorok, valamint saját készített masszív szoba- és konyhabutorok kaphatók. — Ugyanitt Dürkkopp-varrógépek is kaphatók.

Hangverseny. A körmezőbányai m. kir. állami főreáliskola 1909. évi február hó 6-án a „Szarvas” szálló nagyertermében hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez az Alunneum-Egyesület javára. A hangverseny kezdete este fél 8 órakor. Béliépőjegy: Személyjegy 2 korona, családijegy 5 korona, diákjegy 1 korona. Műsor: 1. Az örök zsádk. Éneklé *Adamesik* István ur az ifjúsági énekkar kíséretével. 2. Inezédi László: A nővér. Szavalja *Pók* Zoltán VII. oszt. tan. 3. Czinka Panna nótája. Előadják: *Pogány* Géza VII. oszt. tan., I. hegedű; *Angyal* Béla VII. oszt. tan., II. hegedű; *Langer* Oszkár, *Starke* Gyula VI. oszt. tanuló, III. hegedű; *Petrovsky* János VI. és *Terlik* József IV. oszt. tanuló, IV. hegedű; *Wabrosch* Béla VII. oszt. tan., viola; *d'Ourenou* Leonárd VII. oszt. tan. cello. 4. *Kozma-Ivánka*: Carthagoi harangok. Melodráma, szavalja *Havas Géza* VIII. oszt. tan., zongorán kísérí *Antoni* Károly ur. 5. *Soguidille*. Zongoránégykezes, előadják *Stuhly* Károly és *Holzmann* Jenő VII. oszt. tanuló. 6. *Szécsi* Ferenc: Legénybucsu. Magánjelenet, előadja *Fuermann* Gyula VIII. oszt. tanuló. 7. Nép-dalok. Éneklé az ifjúsági énekkar. 8. Fráter-nóták. Előadja az ifjúsági zenekar.

Ki mint veti ágát, úgy alussza álmát. Ez a közmondás csak ott váltik be, ahol maga az ág is megfelel a kívánalmaknak. A rossz ágat a legjobban megvethejtük, mégis kollemlen benne a fekvés. Ilyesmi nem fordulhat elő azoknál a vas- és rézágaknál, amelyeket *Hicker Gy.* vas- és rézbutorgyáros állít elő, Budapest, VII., Holló-utca 3. alatt és amelyek nemcsak kitűnő anyaguk és kényelmes voltukról, de jutányos áraiokról is híresek. Sodronyágybetétet, vas- és rézbutort, nemkülönbön kerítéseket és sodronyfonatokat is a legkitűnőbb minőségben készít ez az ismert gyár.

Felirat Tomanek érdekében. Olvasóinknak még élénk emlékeztetben lehet Tomanek Flórián hec-káplán viselt históriá. Hazaftas püspökünk Szepeshelyre internálta hazafiatlan törekvéseiért Tomaneket. A szepesi egyházkerület nemzetiségi érzelmi papjai most feliratot intéznek Párvy püspökéhez, melyben elítélik a püspök eljárását s Tomanek elveivel azonosnak tartják magukat. Magasztalják a pánszláv elveket s hirdetik, hogy nem hagyják magukat a püspök által olvoik vallásában zavarni. A dicső tábor mindogyike egy Hlinka, vagy legalább egy Tomanek szeretne lenni.

A kérvényt aláírtak névsora megyénként a következő: *Árva* megyéből: *Bazsik* András *Iieszegi*. *Doránisz* András *hladovkai*, *Bong* József *alsólipnicai*, *Vojtazsák* János volt *turdosini*, *Mikulicza* János *rabcsai*, *Klochán* József *bezinei*, *Stefanicza* József *krivái*, *Dornyak* János *rapesaj*, *Hromada* Antal *bielőpataki* *plébánosok* és *Hanuska* János *alsólipnicai* *káplán*. *Liptó* megyéből: *Misata* István *oszdai*, *Králik* *Alajos* *komjátjai*, *Klimcsák* *József* *szentmihályi* és *Mnohel* *István* *hibei* *káplánok*. *Szepes* megyéből: *Bajor* *Mihály* *hollóörmöci*, *Moys* *László* *hellivirázsi*, *Huszka* *Vendel* *erdősi* *adminisztrátorok* és *Kojda* *Ignác* *káplán*. *Tudjuk* és *hiszünk*, hogy *hazaftas* *püspök* *unket* s a *magukat* *minden* *áron* *mártiroknak* *feltölt* *papok* *által* *szerkesztett* *élet* *mentés* *felirat* *egy* *percig* *sem* *tántoríthatja* *el* *a* *megkezdett* *hazaftas* *és* *igaz* *utól*.

Az élet kellemességéhez rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a *Scott-féle* *Emulsiót* azonban mégis csak oda kellene honyosan, ha tekintőbe vesszük, hogy mennyi bántó és könnytet tündet el a gyermekszobából. A *Scott-féle* *Emulsió* nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellett a *vissza-tetsző* *iztől* *és* *szagtól* *teljesen* *mentes*, *mely* *a* *gyermek* *eknek* *oly* *gyakran* *kollemlen* *perceket* *és* *zavarokat* *okoz*. *A* *Scott-féle* *Emulsió* *kapható* *a* *gyógyszertár* *akban*.

Csak 4 szó!

Steiner

Töröcszentmárton

képei

kifogástalanok!

KÖZGAZDASÁG.

A Turóczi Gazdasági Takarékpénztár r.-t. Zúlváralján, amely most tölti be hetedik üzletévét, alap-tőkét 60.000 koronáról 120.000 koronára szándékozik felemelni, olyformán, hogy 600 darab új részvényt bocsát ki, melyekre nézve az elővételi jogot régi részvényeseinek biztosítja. Azon részvényeket pedig, melyekre a régi részvényesek elővételi jogukat, nem gyakorolják, az igazgatóság szabad kézből fogja eladni. — Az új részvények kibocsátási árfolyama — mint értesültünk — 110 korona lesz és a 10 korona felépénz a tartalék-alaphoz fog csatolattani. — Ezen alkalomból ki kell emelnünk, hogy a Turóczi gazdasági takarékpénztár, a mely az 1902. évben alakult, a maga első tüzőtt közgazdasági célokat teljes mértékben teljesítette, amennyiben Turóczi megye felső járásának közbirtokosait ősös is főleg igen könnyen hozzáférhető hitelhez juttatta és megyénk közgazdasági életének fontos tényezőjévé vált. Ennek illusz-

trálására szolgáljon, hogy az intézet kölcsönállománya 200.000 koronáról 1 millió kétszázezer koronára, betétállománya 140.000 koronáról 850.000 koronára emelkedett. Ugyanezen idő alatt a takarékpénztár 25.000 korona tartalékalapot gyűjtött és részvényeseinek 5, 6, 7 és a folyó évben pedig 8% osztalékot fizet. Mint értesültünk, a tervezett alapítókezelés teljes sikerrel keesget, sőt az ujonan kibocsátandó részvények tulajgyezése is várható.

Szerkesztésért felelős: Dugovics Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencné.

Klein Sz. utóda

HORN J.

Turócszszentmárton, főfőr.

Téli különlegességek:

**Bőr kabátok, utazó-
bundák, szőrmeárúk,
valódi persiánsapkák,
plüskalapok, valódi
Kobrák-cipők stb. stb.**

Nagy választék! Jutányos árak!

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidámbabbá és pajánabbá válik, mint valaha volt.



Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halaszt — kérjük igyelembe venni

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.
Kapható minden gyógytárban.

196/1908. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közírt teszi, hogy a znióváraljai kir. járásbírósnágnak 1908. évi V. 81. számú végzése következtében Dr. Lax Tivadar ügyvéd által képviselt Turóci magyar ipar és keres. bank javára 196 kor. s jár. erejéig 1908. évi szept. hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1000 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 drb. benzín motor-gép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a znióváraljai kir. járásbírósnág 1908-ik év V. 81/2. számú végzése folytán 196 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi július hó 15. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 54 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szlován községben leendő eszközre 1909. évi február hó 16-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kiltizetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-i értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Znióváralja, 1909. évi január hó 21.

Goldbrunner Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Héda B.

fűszer-, csemege- és gyümölcskereskedése
Turócszszentmártonban.

Hengermalmi liszt-raktár!

Fűszer- s gyarmatáru cikkek!

Fürth és Heller-féle cukorkák. — Koestlin-féle teasütemények. — Orosz és japán tea. Valódi angol tearum és likörök, borok. —
◀ Lítke-, Törley- és olasz pezsgők! ▶

Honi ipar!

Kizárólag saját gyártmány!

Honi ipar!

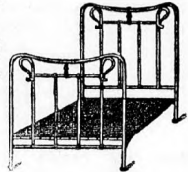
Legelőbb bevásárlási forrás sodronytonat, kerítés, Árjegyzék vas- és rézbutor és sodronyágybetét beszerzésére. ingyen!

HICKER GY. vas- és rézbutorgyára Budapest, VII., Holló-utca 3. (Dob-utca mellett).

Rézagyak 35— frttól	Összecsukható vaságy 5 — frt
Gyermekágyak 11	Rézkarimák 250 "
Vaskeretli ágybetét 5-50 frt "	Tábori ágy sodrony-nyal 8— *
Fakeretli ágybetét. 3-60	

Telefon 22—65.

Ezen erős szerkezetű tömör vaságy rézdrisszel, sodronybetéttel 15 forint.



Magyar forrás!

Húgyhajtó és húgyoldó!

Magyar forrás!

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Lithium tartalma következtében sikeres alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

1 rekesz, 50 félliteres palack 15— K. — 1 rekesz, 25 egyliteres palack 11— K.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás vállalat.

Kütelzőség és központi iroda: Igazgatóság: BUDAPEST, EPERJES. IV., Ferencz József-rakpart 22. sz.

Kapható már külföldön: Angliában, Amerikában, Franciaországban, Belgiumban.

Vezérképviselő: Moskóczy József, Turócszszentmárton.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

s elnyálkásodás ellen gyors s biztos hatású

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kltinő izűek. Dohozza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!



Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

Kapható Turócszszentmártonban:

TOPERCZER SÁNDOR GYOGYSZERTÁRÁBAN.

Haltenerger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyárainak képviselése:

Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

Nagy választék női kalapokban!

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”



Figyelem! Csakis a „JACOBI” jézzel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyítván háziismer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szoroch bizonyult körzvénye, osznán az meghűléseknel, bedörzölésképpen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevakáslikor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Hichter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-30, K.140 és K.2-— és üvegcsóban minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest, De. Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Turócvármegyei raktár: Schönaich Viktor gyógyszerésznél Znióvárálján — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi szerzőtől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápoló szer. Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt!

34/1908. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a znióváráljai kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 106. számú végzése következtében Dr. Lax Tivadar ügyvéd által képviselt Fischer Adolf és Fia javára 149 kor. s jár. erejéig 1908. évi október 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül foglat és 1000 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: egy darab benzimotorgép nyilvános árverésen eladnatk.

Mely árverésnek a znióváráljai kir. járásbíróság 1908-ik év V. 106/2. számú végzése folytán 149 kor. tökekövetelés, ennek 1908. évi július hó 15. napjától járó 5%, kamatai,

és eddig összesen 84 kor. 20 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Szlován községben leendő eszközésre 1909. évi február hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája határidővel kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglalatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Znióvárálja, 1909. évi január hó 21. Goldbrunner Gyntla, kir. bir. végrehajtó.

Szám: 260/1909.

Árverési hirdetmény.

Körmöcbánya szab. kir. r. t. főbányaváros képviselőtestületének 1909. évi január hó 22-én 23. szám alatt kelt határozata értelmében az alább következő és Háj község határában fekvő földrésztelék 1909. évi február hó 22-én délelőtti 9 órakor Körmöcbányán, a városháza tanácstermében nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalás utján és felsőbb hatóság jóváhagyás fenntartásával a legtöbbet igérőnek örökáron eladatni fognak.

Az eladandó birtokrésztelék a következők:

Parcellázási térkép száma	Az eladandó birtokrésztelék területe kat. hold.						Az eladandó parcella összes területe	Az eladandó parcella kiküldési ára koronában
	41. sor	25 sor	26 sor	27 sor	28 sor	31 sor		
	1021/a	1024	1025	1026	1027	1032		
A háji 71. számú hitellekjegyzőkönyv A. I.								
helyrajzi számú birtokrészteléből								
n é g y z e t ö l e k b e n								
1	1027/6., 1032/6., 1012/a/5.	118			28	72	218	1962
2	1012/a/6.	200					200	1400
3	1012/a/7.	400					400	2800
4	1012/a/8.	400					400	2800
5	1012/a/9. és 1026/2.	156			244		400	2000
6	1012/a/10. és 1026/3.	244			156		400	2000
7	1012/a/11. és 1026/4.	175			105		280	1400
8	1012/a/12., 1026/5. és 1025/1.	218		7	55		280	1400
9	1012/a/13.	400					400	3600
10	1012/a/14. és 1025/2.	392		8			400	2800
11	1012/a/15.	400					400	2800
12	1012/a/16.	400					400	2000
13	1012/a/17.	400					400	2800
14	1012/a/18.	400					400	2000
15	1012/a/19.	400					400	2800
16	1012/a/20.	400					400	2000
17	1012/a/21.	400					400	3600
18	1012/a/22.	400					400	2800
19	1012/a/23.	400					400	2800
20	1012/a/24.	400					400	1600
21	1012/a/25.	400					400	1600
22	1012/a/26. és 1024/7.	395	38				433	1732
24	1012/a/27., 1024/6. és 1025/3.	176	20	83			279	1116
25	1024/5., 1025/5. és 1026/6.	111	259	50			420	1680
26	1024/4., 1026/7.	146		98			244	976
27	1024/3., 1026/8.	98		11			119	476
28	1024/2.	25					25	100

A nyilvános szóbeli árverés 1909. évi február hó 22-én reggel 9 órakor Körmöcbányán a városháza üléstermében fog megtartani; az írásbeli lepecsételt és a kiküldési ár 20%-val felérő bánatpénzzel ellátott ajánlatok, melyekben a felajánlott vételár számban és betűkkel külön irandó ki., és kiemlendő, hogy az ajánlattevő a vásárolni kívánt földrésztel határait ismeri és annak sem fekvése, vagy alakja avagy térmértéke ellen utólag fel nem szólhat valamint, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, legkésőbb 1909. évi február hó 22-én reggel 9 óráig a polgármesteri hivatalhoz mulhatatlan beküldendő.

Kiküldési ár a fent kitüntetett ár, melyen alul való ajánlatok és utóajánlatok sem fogadtatnak el.

Az árverési és szerződési feltételek, az alulírt tanácsnál valamint a turceki és stubnyai erdőgazdálkodásnál megtekinthetők. Pót- feltételes- hiányosan kiállított vagy felszerelt és általában oly ajánlatok, melyek az árverési vagy a szerződési feltételeknek meg nem felelnek, továbbá oly ajánlatok melyek távirati uton vagy melyek nem a kitűzött határidőre érkeztek be, vagy melyekhez az előírt bánatpénz készpénzben vagy állami letétrek alkalmas értékpapirokban nem csatolított, figyelembe nem vétetnek, el nem fogadtatnak és visszavettni fognak.

Kelt Körmöcbányán, 1909. évi január hó 25-én.

Palkovich Emil, polgármester.

MEGHIVÓ

A Turóczi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Znióváralján

1909. évi február hó 14-én délután 2 óraker saját helyiségében tartja

VIII. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés és az 1908. évi zárszámadások bemutatása.
2. Határozathozatal a tiszta nyereség felosztása iránt.
3. Az alaptőke felemelése 60.000 koronáról 120.000 koronára.
4. Az alapszabályok 2., 3., 4., 8., 43., 54. §-ainak módosítása.
5. Alapszabályszerűen beadott indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

Nyereségelosztási tervzet:

1. A tartalékalapnak 25.000 koronára leendő kiegészítésére 3800— korona
2. Osztalék gyanánt 600 részvény után à 8 korona (8%) 4800— „
3. Jutalékokra és jótékony célra 1600— „
4. A folyó év számlájára mint nyere-
mény átvitel 1655'08 „

Összesen . 11855'08 korona

Mérlegszámla 1908. év december hó 31-én

Fkvi lapsz.	VAGYON				Fkvi lapsz.	TEHER			
	K	f	K	f		K	f	K	f
91			23063	14	1				60000
89			833132	02	40	20000	—		
91	2487	55			40	1200	—		21200
45	419	—	290655	—	92	814281	50		
78			9532	20	86	8867	02		
73			999	01	88	288	30	823436	82
					97			184542	—
					99			41900	—
					77			413	—
					23			12394	49
					19			1591	64
					29			48	34
								11855	08
			1157381	37				1157381	37

Krecs Gyula s. k.
könyvelő.Dr. Messinger Mór s. k.
ügyvivő igazgató.Bertsch Ottó s. k.
igazgatósági tag.Bargár Emil s. k.
pénztáros.

Jelen kimutatást megvizsgáltuk, a fő- és kezelési könyvekkel összeegyeztettük, azokkal egybehangzónak és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Schein Henrik s. k.

Keviczky Imre s. k.
elnök.

Bresztyenszky Gyula s. k.

*) A tartalékalap a folyó évi dotációval 25000 koronára egészül ki.